

Slichtenhorsterweg 47 en 47a, Nijkerk (gemeente Nijkerk)

Een bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek in de vorm van een verkennend booronderzoek

R.M. van der Zee

Behoort bij besluit van
Omgevingsdienst
De Vallei
Kenmerk: 2016W1024
Datum: 08-09-2016

Colofon

ADC Rapport 4144

Slichtenhorsterweg 47 en 47a, Nijkerk (gemeente Nijkerk)

Een bureauonderzoek en inventariserend Veldonderzoek in de vorm van een verkennend booronderzoek

Auteur: R.M. van der Zee

In opdracht van: De heer A.-J. Vos

© ADC ArcheoProjecten, Amersfoort, 11 juli 2016

Foto's en tekeningen: ADC ArcheoProjecten, tenzij anders vermeld

Status onderzoek: concept

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgevers.

ADC ArcheoProjecten aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

Autorisatie:

E. Jacobs

ISSN 1875-1067

ADC ArcheoProjecten

Postbus 1513

3800 BM Amersfoort

Tel 033-299 81 81

Fax 033-299 81 80

Email info@archeologie.nl

Behoort bij besluit van
Omgevingsdienst
De Vallei
Kenmerk: 2016W1024
Datum: 08-09-2016

Inhoudsopgave

Samenvatting	4
1 Inleiding en administratieve gegevens	7
2 Bureauonderzoek	8
2.1 Doelstelling en vraagstelling	8
2.2 Methodiek	8
2.3 Resultaten	9
2.4 Gespecificeerde verwachting en conclusie	13
3 Inventariserend Veldonderzoek (IVO-O)	14
3.1 Plan van Aanpak	14
3.2 Resultaten Inventariserend Veldonderzoek (IVO-O)	15
3.3 Conclusies	16
4 Aanbeveling	17
Literatuur	19
Geraadpleegde websites	19
Lijst van afbeeldingen en tabellen	19
Bijlage 1 Boorgegevens	

Behoort bij besluit van
 Omgevingsdienst
 De Vallei
 Kenmerk: 2016W1024
 Datum: 08-09-2016

Samenvatting

In opdracht van de heer A-J. Vos heeft ADC ArcheoProjecten in juli 2016 een bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek uitgevoerd op de locatie Slichtenhorsterweg 41 en 41a in Nijkerk, gemeente Nijkerk. De aanleiding van het onderzoek zijn de voorgenomen sloop van een stal gevolgd door de nieuwbouw van een mestopslag.

Op basis van het bureauonderzoek is een gespecificeerde verwachting opgesteld. Uit de geraadpleegde aardwetenschappelijke bronnen blijkt dat het plangebied is gelegen in een relatief lager gelegen deel van de Gelderse Vallei, op de overgang naar een dekzandrug. De relatief natte omstandigheden maakten het gebied ongeschikt of minder geschikt voor bewoning in de periode voorafgaand aan de Late Middeleeuwen. Mogelijk raakte het gebied in de Bronstijd zelfs overgroeid met veen, maar hierover bestaat geen zekerheid. De kans op de aanwezigheid van archeologische resten uit de periode vanaf het Laat-Paleolithicum tot de Middeleeuwen wordt daarom klein geacht.

In de Middeleeuwen werden vanaf de hoger gelegen dekzandruggen de lager gelegen (veen)gebieden van de Gelderse Vallei ontgonnen. In deze periode ontstond ter plaatse van het plangebied het erf 'Den Oteler'. Uit historische bronnen komt naar voren dat de geschiedenis van dit erf teruggaat tot in het eerste kwart van de 14^e eeuw. Op grond van de aanwezigheid van een boerderijerf moet met name in het noordelijk deel van het plangebied rekening worden gehouden met bewoningssporen in de vorm van resten van (bij)gebouwen alsook ophogingslagen en afvalkuilen met daarin fragmenten van allerlei gebruiksvoorwerpen en bouw materiaal. Ten gevolge van de sloop en herbouw van (bij)gebouwen moet rekening worden gehouden met bodemverstoring.

Teneinde deze verwachting te toetsen en waar nodig aan te vullen is in het plangebied een verkennend booronderzoek uitgevoerd. Het booronderzoek bevestigt dat de ondergrond uit dekzand (Laagpakket van Wierden binnen de Formatie van Bostel¹) bestaat. Het dekzand is matig siltig en zeer fijn. De bodemopbouw wordt gekenmerkt door Aap-C- en Aap-AC-C-profielen. De bovengrond (Aap-horizont) is als gevolg van ophoging van het erf en/of grondbewerking met 45 tot 95 cm relatief dik. In het zuidelijk deel van het plangebied is sprake van het voorkomen van gleyverschijnselen, die duiden op relatief natte omstandigheden. Bodemkundig is er sprake van bekeerdgronden en lage enkeerdgronden.

Met uitzondering van boring 7 is in het plangebied geen sprake van diep verstoorde bodemprofielen. Op grond van bouw- en sloopactiviteiten op het erf moet echter wel rekening worden gehouden met lokale verstoringen. De bodemprofielen met een (wijdmazig) booronderzoek echter niet of nauwelijks in kaart te brengen. Buiten de verstoorde zones kunnen eventuele aan het boerderijcomplex 'Den Oteler' gerelateerde sporen nog intact aanwezig zijn. Indien aanwezig zullen deze zich hoogstwaarschijnlijk in het noordelijk deel van het plangebied concentreren. Op basis van de aanwezigheid gleyverschijnselen mag namelijk worden aangenomen dat het zuidelijk deel van het plangebied relatief nat was en minder geschikt voor bewoning. De kans op archeologische bewoningssporen wordt in dit deel daarom klein geacht.

ADC ArcheoProjecten adviseert om voorafgaand aan bodemingrepen het plangebied een inventariserend veldonderzoek uit te voeren door middel van het aanleggen van proefsleuven (IVO-P). Het doel van dit onderzoek is het onderzoeken van de gaafheid, omvang, datering en conservering van archeologische resten. Middels het proefsleuvenonderzoek zal vastgesteld moeten worden of in het noordelijk deel van het plangebied sprake is van bewoningssporen die gekoppeld kunnen worden aan het historisch bekende erf 'Den Oteler'. Tevens zal vastgesteld moeten worden tot hoever deze zich binnen het plangebied uitstrekken en of de aanname juist is dat in het centrale en zuidelijk deel van het plangebied geen sprake is van het voorkomen van bewoningssporen. De exacte invulling van de werkzaamheden dient te worden vastgelegd in een door de bevoegde overheid goed te keuren Programma van Eisen (PvE).

¹ TNO 2011.

Ten aanzien van de nieuw te bouwen mestopslag kan op grond van de relatief beperkte omvang van de bodemingrepen en de ligging in de periferie van het boerderijerf worden volstaan met een archeologische begeleiding van het uitgraven van de funderingssleuven. De archeologische begeleiding dient hetzelfde doel als een inventariserend veldonderzoek door middel van het aanleggen van proefsleuven (AB/IVO-P). Dit betekent dat indien bij de civiele werkzaamheden toch vondsten of archeologische sporen worden aangetroffen, deze worden geregistreerd en, in zover de werkzaamheden dat toelaten, worden gedocumenteerd. Ook hier geldt dat de exacte invulling van de werkzaamheden vastgelegd dient te worden in een door de bevoegde overheid goed te keuren Programma van Eisen (PvE).

Wij wijzen u erop dat de bevoegde overheid op basis van dit rapport een selectiebesluit neemt. De mogelijkheid bestaat dat dit selectiebesluit afwijkt van het door ons opgestelde advies.

Tabel 1. Overzicht van de verschillende (pre)historische perioden.

Periode	Afkorting	Tijd in jaren
Nieuwe tijd	NT	1500 - heden
Middeleeuwen:	XME	450 – 1500 na Chr.
Late Middeleeuwen	LME	1050 - 1500 na Chr.
Vroege Middeleeuwen	VME	450 - 1050 na Chr.
Romeinse tijd:	ROM	12 voor Chr. – 450 na Chr.
Laat-Romeinse tijd	ROML	270 - 450 na Chr.
Midden-Romeinse tijd	ROMM	70 - 270 na Chr.
Vroeg-Romeinse tijd	ROMV	12 voor Chr. - 70 na Chr.
IJzertijd:	IJZ	800 – 12 voor Chr.
Late IJzertijd	IJZL	250 - 12 voor Chr.
Midden-IJzertijd	IJZM	500 - 250 voor Chr.
Vroege IJzertijd	IJZV	800 - 500 voor Chr.
Bronstijd:	BRONS	2000 - 800 voor Chr.
Late Bronstijd	BRONSL	1100 - 800 voor Chr.
Midden-Bronstijd	BRONSM	1800 - 1100 voor Chr.
Vroege Bronstijd	BRONSV	2000 - 1800 voor Chr.
Neolithicum (Jonge Steentijd):	NEO	5300 – 2000 voor Chr.
Laat-Neolithicum	NEOL	2850 - 2000 voor Chr.
Midden-Neolithicum	NEOM	4200 - 2850 voor Chr.
Vroeg-Neolithicum	NEOV	5300 - 4200 voor Chr.
Mesolithicum (Midden-Steentijd):	MESO	8800 – 4900 voor Chr.
Laat-Mesolithicum	MESOL	6450 - 4900 voor Chr.
Midden-Mesolithicum	MESOM	7100 - 6450 voor Chr.
Vroeg-Mesolithicum	MESOV	8800 - 7100 voor Chr.
Paleolithicum (Oude Steentijd):	PALEO	tot 8800 voor Chr.
Laat-Paleolithicum	PALEOL	35.000 - 8800 voor Chr.
Midden-Paleolithicum	PALEOM	300.000 – 35.000 voor Chr.
Vroeg-Paleolithicum	PALEOV	tot 300.000 voor Chr.

Bron: Archeologisch Basis Register 1992

Behoort bij besluit van
Omgevingsdienst
De Vallei
Kenmerk: 2016W1024
Datum: 08-09-2016

1 Inleiding en administratieve gegevens

In opdracht van de heer A-J. Vos heeft ADC ArcheoProjecten in juli 2016 een bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek uitgevoerd op de locatie Slichtenhorsterweg 41 en 41a in Nijkerk, gemeente Nijkerk (afb. 1 en 2). De aanleiding van het onderzoek zijn de voorgenomen sloop van een stal gevolgd door de nieuwbouw van een mestopslag.

Op grond van de Wet op de archeologische monumentenzorg, die onderdeel uitmaakt van de Monumentenwet, moeten archeologische (verwachtings)waarden gewaarborgd zijn in het bestemmingsplan. In het ontwerp-bestemmingsplan 'Buitengebied 2016', dat op 5 februari 2016 door de gemeente Nijkerk ter inzage is gelegd, heeft het plangebied de dubbelstemming Waarde Archeologie 10.² Op de archeologische verwachtingskaart³ betreft dit overige historische kernen waarbinnen een hoge verwachting voor de periode Late Middeleeuwen tot en met de Nieuwe tijd geldt (afb. 3). Volgens de bestemmingsregels geldt een onderzoeksplicht bij plangebieden groter dan 100 m² en bodemingrepen dieper dan 0,3 m –mv.

Ten behoeve van het verkrijgen van een bouwvergunning dient de initiatiefnemer een rapport te overleggen waarin naar oordeel van de bevoegde overheid de archeologische waarde van het plangebied voldoende is vastgesteld. In het kader van dit proces heeft het in dit rapport beschreven onderzoek plaatsgevonden.

In Nederland dient het vaststellen van de archeologische waarde van een plangebied te gebeuren op grond van de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA versie 3.3).⁴ Gemeenten kunnen hierop aanvullende uitvoeringskaders vaststellen. De gemeente Nijkerk heeft voor zover bekend echter geen aanvullende uitvoeringskaders vastgesteld voor het uitvoeren van archeologisch vooronderzoek, noch zijn deze voor dit project afzonderlijk opgesteld. Dit onderzoek is dus gebaseerd op de algemene criteria die in de KNA staan geformuleerd.

De volgende administratieve gegevens zijn van toepassing:

Opdrachtgever:	Dhr. A-J. Vos Slichtenhorsterweg 47a 3862 NN Nijkerk Tel. 06 – 428 022 80 E-mail: aartjan.vos@gmail.com
Fasen AMZ-cyclus:	bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek in de vorm van een verkennend booronderzoek
Aanleiding:	de vorm van een verkennend booronderzoek
Locatie:	Opdrachtgever: De Vallei
Plaats:	Slichtenhorsterweg 47 en 47a
Gemeente:	Nijkerk
Provincie:	Nijkerk
Kadastrale gegevens:	Gelderland gemeente Nijkerk sectie F nummer 178, 179, 181, 185 (ged.), 186 (ged.), 878, 879 (ged.), 1018, 1585, 1596 en 1597
Kaartblad:	32E (1:25.000)
Oppervlakte plangebied	circa 1,7 ha
Coördinaten:	NW: 161.883 / 468.949 ZO: 161.902 / 468.747 ZW: 161.798 / 468.780 NO: 161.943 / 468.878
Deskundige namens de bevoegde overheid met contactgegevens:	Dhr. J.H. Schuurman Gemeente Nijkerk Postbus 1000

² <http://www.ruimtelijkeplannen.nl/>

³ Van Oosterhout 2014.

⁴ SIKB 2013.

	3860 BA Nijkerk
ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer (CIS-code):	4007064100
ADC-projectcode:	4180448
Auteur:	R.M. van der Zee
Projectmedewerker(s):	n.v.t.
Autorisatie:	E. Jacobs
Periode van uitvoering:	juli 2016
Beheer en plaats documentatie:	ADC ArcheoProjecten bv, Amersfoort
Beheer en plaats digitale documentatie (e-depot):	http://dx.doi.org/10.17026/dans-2xr-chgf

2 Bureauonderzoek

2.1 Doelstelling en vraagstelling

Het bureauonderzoek vormt de eerste stap in het vaststellen van de archeologische waarde van het gebied. Het doel van bureauonderzoek is het aan de hand van schriftelijke bronnen verwerven van informatie over bekende en/of verwachte archeologische waarden in het plangebied, om daarmee te komen tot een gespecificeerde, archeologische verwachting.

Voor het bureauonderzoek zijn de volgende onderzoeksvragen opgesteld:

- Zijn mogelijk archeologische waarden in het plangebied aanwezig, en zo ja, wat is de specifieke archeologische verwachting?
- Is het plangebied voldoende onderzocht en zo nee, welke vorm van nader archeologisch onderzoek kan worden geadviseerd?

2.2 Methodiek

Het onderzoek is uitgevoerd conform de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA), versie 3.3 Landbodems, protocol 4002 Bureauonderzoek.

Het bureauonderzoek bestaat uit de volgende elf processtappen:

1. Afbakenen plan- en onderzoeksgebied en vaststellen consequenties van mogelijk toekomstig gebruik;
2. Aanmelden onderzoek bij Archis;
3. Vermelden (en toepassen) overheidsbeleid;
4. Beschrijven huidige gebruik;
5. Beschrijven historische situatie en verstoringsrisico's;
6. Beschrijven mogelijke aanwezigheid bouwhistorische waarden in de ondergrond;
7. Beschrijven bekende archeologische en aardwetenschappelijke waarden;
8. Opstellen gespecificeerde verwachting;
9. Opstellen standaardrapport bureauonderzoek;
10. Afmelden onderzoek bij Archis: overdracht onderzoeksgegevens;
11. Aanleveren digitale gegevens bij e-Depot.

De processtappen 1 tot en met 7 leveren gegevens op basis waarvan processtap 8, de gespecificeerde verwachting wordt opgesteld. De gespecificeerde verwachting kan worden beschouwd als een belangrijke conclusie van het bureauonderzoek, omdat hierin wordt aangegeven of, en zo ja, welke archeologische waarden worden verwacht, indien relevant weergegeven op een kaart.

De resultaten van processtappen 1 tot en met 8 worden behandeld in de paragrafen 3.1 tot en met 3.5. Processtap 9 resulteert in het voorliggende rapport. De processtappen 10 en 11 hebben betrekking op het voor derden openbaar maken van de resultaten van het bureauonderzoek bij onder meer Archis en het e-Depot.

De beschrijving van de historische en aardwetenschappelijke informatie is gebaseerd op het volgende bronmateriaal:

- Kadastrale minuut uit 1811-1832
- Grote historische atlas van Nederland, 1:50.000, deel 3 Oost-Nederland 1830-1855
- Bonnekaarten uit 1870, 1898, 1911 en 1933
- Topografische kaarten uit 1936-2015
- Geologische overzichtskaart van Nederland 1:600.000
- Geomorfologische kaart van Nederland 1:50.000
- Bodemkaart van Nederland 1:50.000
- Recente luchtfoto's (Google Earth)
- AHN-beelden
- Archeologische beleidskaart van de gemeente Nijkerk
- Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden (IKAW)
- Archeologische MonumentenKaart (AMK)
- Archeologisch Informatiesysteem (ARCHIS)
- Diverse literatuur en websites

2.3 Resultaten

2.3.1 Afbakening plan- en onderzoeksgebied, beschrijving huidig gebruik en vaststellen van de consequenties van het mogelijk toekomstige gebruik

Het plangebied bevindt zich in het langs de Slichtenhorsterweg gelegen buurtschap Slichtenhorst, op circa 0,3 km ten zuidwesten van de bebouwde kom van Nijkerk (afb. 1 en 2). Het plangebied beslaat diverse percelen. Het wordt aan de noordzijde begrensd door de Slichtenhorsterweg en aan de westzijde door het erf van de boerderij aan de Slichtenhorsterweg 45. De zuid- en oostzijde zijn niet fysiek begrensd.

Het plangebied omvat een erf met twee woningen (voormalige boerderij) en diverse opstallen alsook delen van aangrenzende percelen met een agrarisch grondgebruik (afb. 4). In het noordelijk deel bevinden zich de woningen en een loods (200 m²). Voorts bevinden zich in het centrale bevinden twee stallen (paardenstal: 137 m²), een mestopslagplaats en een voormalige paardenbak. In het zuidelijk deel bevindt zich een pluimveestal (1.476 m²). Geen van de opstallen is onderkelderd. Ook de boerderij is niet onderkelderd. Van de paardenstal en de pluimveestal zijn funderingsgegevens beschikbaar. Beide zijn gefundeerd met poeren die op circa 80 cm –mv zijn aangelegd.

Het gedeelte rondom de boerderij is ingericht als tuin. Een gedeelte rondom de schuren en de pluimveestal is bestraat met betonklinkers. Het niet-bestrate deel bestaat uit gras en boschages. Het oostelijk deel van het plangebied wordt doorsneden door een smalle watervoerende sloot. Het zuidelijk deel wordt gevormd door een paar

Ten tijde van het veldwerk dat op 7 jul. 2016 is uitgevoerd, bevond de grondwaterspiegel zich op 100 cm –mv.

In het kader van het onderzoek zijn gegevens met betrekking tot de aanwezigheid van ondergrondse kabels en leidingen opgevraagd bij het KLIC.⁵ Uit de hierop ontvangen gegevens blijkt dat zich ter plaatse van de tuin ten noorden van de boerderij huisaansluitingen van nutsvoorzieningen bevinden. Verder wordt het noordoostelijk deel van het plangebied doorsneden door een waterleiding. Evenwijdig aan de sloot bevinden zich diverse kabels en leidingen.

Van het plangebied zelf zijn onvoldoende archeologische en aardkundige gegevens beschikbaar om een uitspraak te kunnen doen over de archeologische verwachting. Daarom zijn tevens gegevens betrokken uit de directe omgeving, waarmee het onderzoeksgebied kan worden gedefinieerd als het gebied binnen een straal van circa 500 m rondom het plangebied. De begrenzing van deze zone is gebaseerd op het gegeven dat hierbinnen sprake is van voldoende informatie om een uitspraak te doen over de archeologische verwachting die representatief is voor het plangebied.

⁵ meldingsnummer 16G277515.

De toekomstige ontwikkeling bestaat uit het slopen van één van de stallen in het centrale deel van het plangebied (afb. 5). Vervolgens zal iets westelijk een mestopslag gerealiseerd worden. Deze zal een omvang krijgen van 123,5 m² en worden voorzien van een betonvloer, die gefundeerd zal worden met poeren (afb. 6). De poeren zullen op 80 cm –mv worden aangelegd.⁶

De consequentie van bovengenoemde en toekomstige ontwikkelingen kan zijn dat eventuele aanwezige waardevolle archeologische resten in de ondergrond mogelijk worden aangetast.

2.3.2 Beschrijving van de aardwetenschappelijke waarden

De volgende aardwetenschappelijke informatie is bekend van het plangebied:

Bron	Informatie
Geologische kaart van Nederland 1:50.000 ⁷	Formatie van Boxtel, Laagpakket van Wierden, dekzand (kaartcode Bx5)
Geomorfologische kaart van Nederland 1:50.000 ⁸	vlakte van ten dele verspoelde dekzanden (kaartcode: 2M9)
Bodemkaart van Nederland 1:50.000 ⁹	beekeerdgronden, lemig fijn zand, grondwatertrap III (kaartcode: pZg23-III) gooreerdgronden, leemarm en zwak lemig fijn zand (kaartcode: Zn21-VI)
Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN) ¹⁰	2,7 – 2,9 m + NAP

Geologie en geomorfologie

Het plangebied ligt in het dekzand van de Gelderse Vallei, een gebied dat in de voorlaatste ijstijd, het Saalien (370.000 tot 130.000 jaar geleden), door het landijs is gevormd. Door het landijs werden de aanwezige grindhoudende, grofzandige pakketten opgestuwd. Hierbij werden, onder meer in de ondergrond van de Gelderse Vallei, diepe glaciële bekkens uitgesleten en werden stuwwallen gevormd. In de daarop volgende perioden, het Eemien (130.000 tot 115.000 jaar geleden) en het Weichselien (115.000 tot 10.000 jaar geleden) is dit bekken grotendeels opgevuld.

Het bovenste deel van de ondergrond wordt gevormd door dekzand en smeltwaterafzettingen (Laagpakket van Wierden, Boxtel Formatie) uit de laatste ijstijd, het Weichselien. Gedurende deze zeer koude periode was Nederland niet door landijs bedekt. Tijdens droge perioden vonden op grote schaal zandverstuivingen plaats. Het zand werd opgenomen door de wind en elders weer afgezet in de vorm van dekzand, dat het bekken grotendeels opvulde. Het pakket heeft hier een dikte van 10 tot 20 m.¹¹ Als gevolg van de permanente bevroren ondergrond kon neerslag- en smeltwater niet in de bodem wegzakken en er ontstond ook veel erosie van dekzandafzettingen. Het dekzand dat in de Gelderse Vallei aan de oppervlakte ligt heeft een door de overwegend westelijk wind sterk asymmetrisch reliëf in de vorm van paraboolvormige dekzandruggen en -koppen. Ze bestaan uit in het laag-Weichselien gevormd jong dekzand.¹² Ze verheffen zich over het algemeen één tot enkele meters boven hun omgeving.

Tijdens het Holocene steeg de temperatuur. Hierdoor nam de vegetatie toe en werd het zachtglooiende dekzandrelief gefixeerd. Door kwelwater vanuit de Veluwe ontstonden beken, zoals de Brede Beek ten zuidwesten van het plangebied en de Strijlandse Beek ten noordoosten van het plangebied. Als gevolg van de slechte afwatering, die werd veroorzaakt door het onregelmatige dekzandrelief, steeg de grondwaterspiegel en trad in de lagere delen veenvorming op. Dit veen

⁶ TWM Bouwadvies definitief ontwerp d.d. 21 maart 2016.

⁷ TNO 2006.

⁸ Stichting voor Bodemkartering & Rijks Geologische Dienst 1982.

⁹ Staring Centrum 1997.

¹⁰ <http://www.ahn.nl/pagina/apps-en-tools/viewer.html>

¹¹ Berendsen 2008.

¹² Van Oosterhout 2014.

werd vanaf het midden van de 19^e eeuw ontgonnen.¹³ Mede door ontwatering van het gebied en oxidatie van het resterende veen is het veenpakket op de meeste plaatsen geheel verdwenen.

Bodem

Op de Bodemkaart van Nederland 1:50.000¹⁴ strekt het plangebied zich uit over twee kaarteenheden. Het zuidwestelijk deel valt binnen een zone met beekeerdgronden, het oostelijk en noordelijk deel valt binnen een zone met gooreerdgronden. Beekeerd- en gooreerdgronden zijn kenmerkend voor de lagere delen in het dekzandgebied. Beekeerdgronden worden gekenmerkt door bruine bovengrond (A-horizont), die meestal 25 à 40 cm dik is.¹⁵ De ondergrond (C-horizont) bestaat uit grijs, roestig zand. De overgang van de A- naar de C-horizont wordt vaak gevormd door een sterk lemige, gyttja-achtige laag.¹⁶ Plaatselijk bestaat deze laag uit zandige leem.

Gooreerdgronden hebben een zwarte bovengrond.¹⁷ Deze is meestal 20 à 40 cm dik. De ondergrond bestaat uit grijs zand, dat in tegenstelling tot beekeerdgronden niet roestig is.

2.3.3 Beschrijving van bekende archeologische waarden

Op de Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden (IKAW, 3e generatie), die een vlak- en landsdekkende classificatie van de trefkans op archeologische resten bevat, is het westelijk deel van het plangebied gelegen in een zone met een lage trefkans en het oostelijk deel in een zone met een hoge trefkans (afb. 7). Deze classificering is gebaseerd op de combinatie van bodemtype en grondwatertrap.¹⁸ Voor beekeerdgronden met grondwatertrap III geldt een lage dichtheid aan archeologische vindplaatsen, voor gooreerdgronden met grondwatertrap VI geldt daarentegen een hoge dichtheid aan archeologische vindplaatsen.

Omdat de IKAW alleen op schaalniveau 1:50.000 of globaler gebruikt kan worden is deze niet toereikend voor een adequaat en gemeentespecifiek archeologiebeleid op gemeentelijk niveau en daarvoor ook niet bedoeld zijn, is in 2009 op basis van een analyse van archeologische als landschapsgegevens een gemeentelijke archeologische waarden- en verwachtingskaart vervaardigd. Deze is in 2014 op enkele onderdelen aangepast.¹⁹ Op deze kaart²⁰ ligt het plangebied binnen de geomorfologische eenheid 'dekzandruggen en -koppen zonder plaggendek' (kaartcode: Edr3). Aan deze eenheid is een hoge archeologische verwachting toegekend. Tevens ligt het plangebied binnen een zone die is aangeduid als 'historische dorpskern'.

Op de Indicatieve Kaart Militair Erfgoed (IKME) maakt het plan- en onderzoeksgebied geen deel uit van een zone waar militair erfgoed is te verwachten.²¹

Op de Archeologische Monumentenkaart (AMK) is het plan- en onderzoeksgebied geen archeologische terreinen (monumenten) aangewezen (afb. 7).²²

In Archis zijn binnen het gedefinieerde onderzoeksgebied geen waarnemingen geregistreerd (afb. 7). Wel is een drietal onderzoeksmeldingen gedaan. Voor de locatie 'Slichtenhorsterweg 39/41', gelegen op circa 450 m ten noordwesten van het plangebied, is een bureauonderzoek en een inventariserend veldonderzoek door middel van een verkennend booronderzoek verricht.²³ Op basis

¹³ Ibid.

¹⁴ Staring Centrum 1997.

¹⁵ De Bakker 1966.

¹⁶ Stichting voor Bodemkartering 1966.

¹⁷ De Bakker 1966, Stichting voor Bodemkartering 1966.

¹⁸ Deeben 2009.

¹⁹ Van Oosterhout 2014.

²⁰ Archeologische monumentenzorg in de gemeente Nijkerk. Archeologische waarden- en verwachtingskaart blad 1 schaal 1:15.000.

²¹ <http://www.ikme.nl>

²² <http://archeologieinnederland.nl/bronnen-en-kaarten/amk-en-ikaw>

²³ onderzoeksmelding 57.257.

van het bureauonderzoek werd aan de locatie een hoge archeologische verwachting toegekend.²⁴ Gesteld werd dat op de locatie in principe vanaf het Laat-Paleolithicum bewoning mogelijk moet zijn geweest en dat eventuele sporen door afdekking met een plaggende waarschijnlijk goed geconserveerd zijn.

Tijdens het booronderzoek kon de hoge archeologische verwachting niet bevestigd worden.²⁵ In het merendeel van de boringen werd een verstoord profiel aangetroffen. In één boring werd een sterk afgetopt podzolprofiel aangetroffen, waarvan alleen de uiterste onderzijde van de inspoelingshorizont nog herkenbaar was. Op basis van de bodemopbouw werd aangenomen dat eventuele archeologische resten verstoord zijn. De archeologische verwachting werd daarom bijgesteld naar laag.

Het plangebied valt binnen de grens van één onderzoeksmeldingsgebied. De melding heeft betrekking op de archeologische waarden- en verwachtingskaart en beleidskaart van de gemeente Nijkerk.²⁶ Verder grenst het plangebied aan een ander onderzoeksmeldingsgebied. De melding heeft betrekking op een archeologische kartering, inventarisatie en waardering van het herinrichtingsgebied Nijkerk-Putten.²⁷ Gezien het grootschalige karakter van het onderzoek worden de resultaten niet relevant geacht voor het plangebied.

Ten behoeve van informatie over gebouwde monumenten is de monumentenlijst van de gemeente Nijkerk geraadpleegd.²⁸ Hieruit komt naar voren dat zich langs de Slichtenhorsterweg verscheidene rijks- en gemeentelijke monumenten bevinden. Deze vormen een ensemble van historische erven. In het plangebied bevindt zich een gemeentelijk monument, namelijk boerderij 'Otelier', daterend uit omstreeks 1800.

2.3.4 Beschrijving van de historische situatie, mogelijke verstoringen en bouwhistorische waarden

De historische situatie is op verschillende kaarten als volgt:

Bron	Jaartal	Historische situatie
Kadastrale minuut (afb. 8) ²⁹	1811-32	perceel 178: tuin perceel 179: boomgaard perceel 180: huis, schuur en erf perceel 181: tuin perceel 182: boomgaard perceel 183: schuur en erf perceel 184: weiland
Topografische kaart ³⁰	1849	erf met bebouwing (woning en bijgebouw), boomgaard, weiland
Bonnekaart (afb. 9) ³¹	1870	idem
Bonnekaart ³²	1898	idem
Bonnekaart ³³	1911	erf met bebouwing (woning en drie bijgebouwen), weiland
Bonnekaart ³⁴	1933	erf met bebouwing (woning en twee bijgebouwen), weiland
Topografische kaart ³⁵	1936-2015	idem, vanaf 2009 stal in zuidelijk deel

Behoort bij besluit van
Omgevingsdienst
De Vallei
Kenmerk: 2016W1024
Datum: 08-09-2016

²⁴ Brugman et al. 2013.

²⁵ Ibid.

²⁶ onderzoeksmelding 25.916.

²⁷ onderzoeksmelding 3.951.

²⁸ https://secure.nijkerk.eu/inwoners/monumenten_42194/item/monumentenlijst_27811.html

²⁹ Kadaster 1811-32.

³⁰ Wolters-Noordhoff Atlasproducties 1990.

³¹ Bureau Militaire Verkenningen 1870.

³² Bureau Militaire Verkenningen 1898.

³³ Bureau Militaire Verkenningen 1911.

³⁴ Bureau Militaire Verkenningen 1933.

³⁵ <http://www.topotijdreis.nl/>

Historie

Het plangebied bestaat uit de locatie van het boerderijcomplex 'Otelor' met inbegrip van het direct aangrenzende gebied. De oudste nog resterende bebouwing, een voormalige boerenwoning met aangebouwde formelere en statige 'heerenwoning', dateert uit omstreeks 1800.³⁶ De geschiedenis van het erf gaat evenwel terug tot in het eerste kwart van de 14^e eeuw. Dit blijkt uit het feit dat de naam reeds voorkomt in het belastingregister van de graaf van Gerle, die later de titel van Hertog kreeg.

Oude kaarten

Op de oudst geraadpleegde kaart, het minuutplan van de gemeente Nijkerk³⁷, is de voorloper van de huidige Slichtenhorsterweg te zien (afb. 8). Deze wordt de 'Slegtenhorsterweg' genoemd. Hierlangs bevinden zich verschillende erven, waaronder ter plaatse van het plangebied, dat uit diverse kleine percelen bestaat. In het noordelijk en oostelijk deel bevindt zich bebouwing in de vorm van een huis en twee schuren. Uit de Oorspronkelijk Aanwijzende Tafel (OAT) blijkt dat de onbebouwde percelen in gebruik zijn als tuin, boomgaard en weiland.

Het kaartbeeld van de topografische kaart uit 1849³⁸ en de Bonnekaarten uit 1870 en 1898³⁹ is vergelijkbaar met de kadastrale minuut (afb. 9). Ook op deze kaarten wordt een erf met bebouwing afgebeeld en is voorzien van de toponiem 'Den Otelor'. De bebouwing bestaat uit een woning en één bijgebouw.

Op de Bonnekaart uit 1911⁴⁰ verschijnen meerdere gebouwen. Het erf bestaat nu uit een woning en drie bijgebouwen. Verder is er een weg ingetekend die in zuidwestelijke richting loopt en aansluit op de De Bunt. Op de Bonnekaart uit 1933⁴¹ lijkt de woning in omvang te zijn toegenomen. De bijgebouwen bevinden zich niet meer op exact dezelfde locatie. Mogelijk zijn deze gesloopt en opnieuw opgetrokken.

Op de topografische kaart van 1962⁴² verschijnt direct ten zuidwesten van de woning een bijgebouw. Op de topografische kaart van 1974⁴³ is het bijgebouw in omvang toegenomen. Op de topografische kaart van 1986⁴⁴ wordt dit bijgebouw niet meer afgebeeld. Wel is meer naar het zuidoosten toe een bijgebouw verschenen. In 2009⁴⁵ ontstaat met de bouw van de pluimveestal de huidige situatie.

2.4 Gespecificeerde verwachting en conclusie

De eerste, voor het bureau onderzoek opgestelde onderzoeksvraag "Zijn mogelijk archeologische waarden in het plangebied aanwezig en zo ja, welke specifieke archeologische verwachting?" kan als volgt worden beantwoord:

Behoort bij besluit van
Omgevingsdienst
De Vallei
Kenmerk: 2016W1024
Datum: 08-09-2016

Uit de geraadpleegde aardwetenschappelijke bronnen blijkt dat het plangebied is gelegen in een relatief lager gelegen deel van de Gelderse Vallei, op de overgang naar een dekzandrug. De relatief natte omstandigheden maakten het gebied ongeschikt of minder geschikt voor bewoning in de periode voorafgaand aan de Late Middeleeuwen. Mogelijk raakte het gebied in de Bronstijd zelfs overgroeid met veen, maar hierover bestaat geen zekerheid. De kans op de aanwezigheid van

³⁶

<https://secure.nijkerk.eu/document.php?m=25&fileid=33743&f=be31bed08b21247093f2c9f9bba03268&attachment=0&c=27812>

³⁷ Kadaster 1811-32.

³⁸ Wolters-Noordhoff Atlasproducties 1990.

³⁹ Bureau Militaire Verkenningen 1870 en 1898.

⁴⁰ Bureau Militaire Verkenningen 1911.

⁴¹ Bureau Militaire Verkenningen 1933.

⁴² <http://www.topotijdreis.nl>

⁴³ <http://www.topotijdreis.nl>

⁴⁴ <http://www.topotijdreis.nl>

⁴⁵ <http://www.topotijdreis.nl>

archeologische resten uit de periode vanaf het Laat-Paleolithicum tot de Middeleeuwen wordt daarom klein geacht.

In de Middeleeuwen werden vanaf de hoger gelegen dekzandruggen de lager gelegen (veen)gebieden van de Gelderse Vallei ontgonnen. In deze periode ontstond ter plaatse van het plangebied het erf 'Den Oteler'. Uit historische bronnen komt naar voren dat de geschiedenis van dit erf teruggaat tot in het eerste kwart van de 14^e eeuw. Op grond van de aanwezigheid van een boerderijerf moet met name in het noordelijk deel van het plangebied rekening worden gehouden met bewoningssporen in de vorm van resten van (bij)gebouwen alsook ophogingslagen en afvalkuilen met daarin fragmenten van allerlei gebruiksvoorwerpen en bouw materiaal. Ten gevolge van de sloop en herbouw van (bij)gebouwen moet echter rekening worden gehouden met bodemverstoring.

De beantwoording van de overige onderzoeksvragen is als volgt:

- *Is het plangebied voldoende onderzocht en zo nee, welke vorm van nader archeologisch onderzoek kan worden geadviseerd?*

Op grond van de landschappelijke ligging van het plangebied en historische informatie moet rekening worden gehouden met de aanwezigheid van archeologische resten vanaf de Late Middeleeuwen.

Om de kans op de aanwezigheid van archeologische resten te bepalen is vooral het verwerven van inzicht in de bodemopbouw en de mate van intactheid van belang. Geadviseerd wordt daarom een inventariserend veldonderzoek in de vorm van een verkennend booronderzoek uit te voeren (zie hoofdstuk 3).

3 Inventariserend Veldonderzoek (IVO-O)

3.1 Plan van Aanpak

3.1.1 Inleiding

Het doel van het inventariserend veldonderzoek is het aanvullen en toetsen van de op basis van het bureauonderzoek opgestelde gespecificeerde verwachting, zoals deze is geformuleerd in par. 2.4. Op 6 juli 2016 werd een Plan van Aanpak opgesteld, waarin de werkwijze van het onderzoek werd vastgelegd.

In lijn met de conclusie naar aanleiding van de gespecificeerde verwachting (par. 2.4) is gekozen voor een verkennend booronderzoek. Met behulp van een verkennend booronderzoek zal de bodemopbouw en de mate van intactheid daarvan bepaald worden. Het leidt tot beantwoording van de volgende onderzoeksvragen:

- Wat is de (geo)morfologische en bodemkundige opbouw van de ondergrond in het plangebied?
- In hoeverre is deze opbouw nog intact?
- Bevinden zich archeologisch relevante afzettingen in het plangebied?
- Zo ja, op welke diepte ten opzichte van het maaiveld en het NAP?
- Alhoewel niet het doel van een verkennend booronderzoek, zijn er desondanks toch archeologische indicatoren aangetroffen?
Zo ja:
 - Op welke diepte ten opzichte van het maaiveld en het NAP zijn deze archeologische indicatoren aangetroffen?
 - Wat is de horizontaal ruimtelijke spreiding van deze archeologische indicatoren?
 - Wat is de aard en ouderdom van deze indicatoren?
- In welk opzicht kan op basis van het veldonderzoek de archeologische verwachting worden bijgesteld?
- In hoeverre worden de (mogelijk aanwezige) archeologische waarden bedreigd door toekomstige planontwikkeling?
- Is het plangebied voldoende onderzocht en zo nee, welke vorm van nader archeologisch onderzoek kan worden geadviseerd?

3.1.2 Uitvoeringsplan veldwerkzaamheden

Voor het beantwoorden van de in par. 3.1.1 genoemde onderzoeksvragen is de volgende onderzoeksmethode toegepast:

Aantal boringen:	9
Boorgrid:	geen, evenredig verspreid over het plangebied
Diepte boringen:	tot tenminste 25 cm in de onverstoorde ondergrond (C-horizont)
Boormethode:	Edelman met diameter 7 cm (handmatig)
Bemonstering:	versnijden en/of verbrokkelen

De bodemtextuur en archeologische indicatoren worden beschreven volgens SBB 5.1 van het NITG-TNO waarin ondermeer de standaard classificatie van bodemmonsters volgens NEN5104 wordt gehanteerd.⁴⁶ De X- en Y-coördinaten worden ingemeten met een GPS met een nauwkeurigheid van 2 m. De hoogte van het maaiveld ter plaatse van de boringen is bepaald aan de hand van AHN-beelden.

3.1.3 Monsternameplan

Hoewel een verkennend booronderzoek niet als primair doel het opsporen van archeologische vindplaatsen en indicatoren heeft, zullen eventuele relevante archeologische vondsten wel worden verzameld en indien mogelijk globaal worden gedetermineerd. Ook voor het onderzoek relevante bodemlagen zullen worden bemonsterd.

3.2 Resultaten Inventariserend Veldonderzoek (IVO-O)

3.2.1 Veldinspectie en uitvoering Plan van Aanpak

Het plangebied wordt gevormd door een erf met een woonhuis, diverse loodsen en een pluimveestal. Het zuidelijk deel wordt gevormd door een paardenwei en een kippenuitloop. De boringen zijn uitgevoerd in overeenstemming met het Plan van Aanpak.

3.2.2 Lithologische beschrijving en interpretatie

De locatie van de boringen is weergegeven in afb. 10. De boorgegevens worden gepresenteerd in bijlage 1.

Uit het booronderzoek blijkt dat de natuurlijke ondergrond van het plangebied uit kalkloos, humusloos, matig siltig zand met een lichtgrijze tot lichtbruine kleur bestaat. De korrels zijn goed gesorteerd. De mediaanklasse van de korrels is zeer fijn (105 – 150 µm). Plaatselijk is het sediment zwak roestig. Op grond van de korrelgrootte en de sortering wordt het zand geïnterpreteerd als dekzand (Laagpakket van Wierden binnen de Formatie van Boxtel⁴⁷).

De bodemopbouw wordt gekenmerkt door Aap-C- en Aap-AC-C-profielen. De bovengrond (Aap-horizont) is matig humeus en heeft een bruin-grijze of grijsbruine kleur met enkele lichter gekleurde brokjes. Het pakket is als gevolg van ophoging en/of grondbewerking 45 tot 95 cm relatief dik. Verspreid zijn verschillende vondsten aangetroffen. Het vondstmateriaal bestaat uit fragmenten baksteen, vensterglas en grind. Het wordt geïnterpreteerd als bouwmateriaal en dateert vermoedelijk uit de Nieuwe tijd.

In het zuidelijk deel van het plangebied (boring 3, 4, 6, 8 en 9) wordt het pakket gekenmerkt door gleyverschijnselen in de vorm van roestvlekken. Dit verschijnsel is kenmerkend voor zogenoemde bekeerdgronden. Het duidt op fluctuaties in de grondwaterspiegel of de aanwezigheid van stagnerend water boven een slecht doorlatende laag in het bodemprofiel. Van dit laatste is zeker sprake in boringen 4 waar onder de humushoudende bovengrond een donkergrijze lemige laag is aangetroffen. In het noordelijk deel zijn in de bovengrond geen roestvlekken aangetroffen. Bodemkundig gezien is er sprake van bekeerdgronden en lage enkeerdgronden.

⁴⁶ Bosch 2005; Nederlands Normalisatie-Instituut 1989.

⁴⁷ TNO 2011.

De bovengrond gaat in de boringen 1 en 2 via een 30 cm dikke overgangslaag (AC-horizont) over in het moedermateriaal. In de overige boringen is de bovengrond aan de basis scherp begrensd en gaat zij direct over in het moedermateriaal.

Het bodemprofiel van boring 7 wijkt sterk af van de overige boringen. Aan het maaiveld bevindt zich een 5 cm dikke laag licht grijs, matig grof zand. Hieronder volgt een 30 cm dikke laag lichtgrijsbruin, zwak humeus zand. Deze laag gaat over in een 80 cm dik pakket licht grijs zand met brokken humeus zand. Hieronder volgt een 55 cm dik sterk humeus, sterk zandig kleipakket met een donkergrijszwarte kleur. In het kleipakket zijn baksteenresten waargenomen. Het in deze boring aangetroffen profiel duidt op een diep verstoorde bodem.

Concluderend kan er worden gesteld dat in het plangebied met uitzondering van boring 7 geen sprake is van diep verstoorde bodemprofielen. Op grond van bouw- en sloopactiviteiten op het erf moet echter wel rekening worden gehouden met lokale verstoringen. Deze zijn met een (wijdmazig) booronderzoek niet of nauwelijks in kaart te brengen. Buiten de verstoorte zones kunnen eventuele aan het boerderijcomplex 'Otelor' gerelateerde sporen nog intact aanwezig zijn. Indien aanwezig zullen deze zich hoogstwaarschijnlijk in het noordelijk deel van het plangebied geconcentreerd zijn. Op basis van de aanwezigheid gleyverschijnselen moet worden aangenomen dat het zuidelijk deel van het plangebied relatief nat was. De kans op archeologische bewoningssporen wordt in dit deel klein geacht.

3.3 Conclusies

De in paragraaf 3.1.1 gestelde onderzoeksvragen kunnen op basis van de bereikte resultaten als volgt worden beantwoord:

- *Wat is de geo(morfo)logische en bodemkundige opbouw van de ondergrond in het plangebied?*
Het plangebied is gelegen in een relatief lager gelegen deel van de Gelderse Vallei. De ondergrond bestaat uit matig siltig, zeer fijn dekzand (Laagpakket van Wierden binnen de Formatie van Bostel⁴⁸). De bodemopbouw wordt gekenmerkt door Aap-C- en Aap-AC-C-profielen. De bovengrond (Aap-horizont) is als gevolg van ophoging van het erf en/of grondbewerking met 45 tot 95 cm relatief dik. Kenmerkend zijn de gleyverschijnselen in het zuidelijk deel van het plangebied, die duiden op relatief natte omstandigheden. Bodemkundig is er sprake van beekerdgronden en lage enkeerdgronden.
- *In hoeverre is deze opbouw nog intact?*
Met uitzondering van boring 7 zijn in het plangebied geen diep verstoorte bodemprofielen aangetroffen. Op grond van bouw- en sloopactiviteiten op het erf moet echter wel rekening worden gehouden met lokale verstoringen. Deze zijn met een (wijdmazig) booronderzoek niet of nauwelijks in kaart te brengen.
- *Bevinden zich archeologisch relevante afzettingen in het plangebied?*
De bovengrond (Aap-horizont) en het bovenste deel van het moedermateriaal (C-horizont) worden als archeologisch relevant beschouwd. Hierin kunnen zich vondsten en sporen bevinden die informatie verschaffen over de ontwikkeling van het boerderijcomplex 'Den Otelor', waarvan de oorsprong teruggaat tot in het eerste kwart van de 14^e eeuw.
- *Zo ja, op welke diepte ten opzichte van het maaiveld en het NAP?*
Direct of vrijwel direct vanaf het maaiveld.
- *Alhoewel niet het doel van een verkennend booronderzoek, zijn er desondanks toch archeologische indicatoren aangetroffen?*
In het plangebied zijn archeologische indicatoren aangetroffen. Deze bestaan uit fragmenten baksteen, vensterglas en grind.

⁴⁸ TNO 2011.

Zo ja:

- *Op welke diepte ten opzichte van het maaiveld en het NAP zijn deze archeologische indicatoren aangetroffen?*
Direct of vrijwel direct vanaf het maaiveld
 - *Wat is de horizontaal ruimtelijke spreiding van deze archeologische indicatoren?*
De indicatoren komen in het gehele plangebied voor.
 - *Wat is de aard en ouderdom van deze indicatoren?*
De indicatoren zijn niet nauwkeurig te dateren. Het materiaal dateert vermoedelijk uit de Nieuwe tijd.
- *In welk opzicht kan op basis van het veldonderzoek de archeologische verwachting worden bijgesteld?*
Voor het noordelijk deel van het plangebied dient de archeologische verwachting te worden gehandhaafd. Voor het zuidelijk deel kan de archeologische verwachting daarentegen naar beneden worden bijgesteld.
 - *In hoeverre worden de (mogelijk aanwezige) archeologische waarden bedreigd door toekomstige planontwikkeling?*
Bij het uitgraven van de funderingssleuven bestaat de kans dat archeologische waarden worden bedreigd.
 - *Is het plangebied voldoende onderzocht en zo nee, welke vorm van nader archeologisch onderzoek kan worden geadviseerd?*
Nee, het plangebied is niet voldoende onderzocht. Geadviseerd wordt om voorafgaand aan bodemingrepen een proefsleuvenonderzoek uit te voeren. Ten aanzien van de nieuw te bouwen mestopslag kan op grond van de beperkte omvang van de bodemingrepen en de ligging in de periferie van het boerderijerf worden volstaan met een archeologische begeleiding van het uitgraven van de funderingssleuven.

4 Aanbeveling

ADC ArcheoProjecten adviseert om voorafgaand aan bodemingrepen het plangebied een inventariserend veldonderzoek uit te voeren door middel van het aanleggen van proefsleuven (IVO-P). Het doel van dit onderzoek is het onderzoeken van de gaafheid, omvang, datering en conservering van archeologische resten. Met het proefsleuvenonderzoek zal vastgesteld moeten worden of in het noordelijk deel van het plangebied sprake is van bewoningssporen die gekoppeld kunnen worden aan het historisch bekende erf 'Den Oteler'. Tevens zal vastgesteld moeten worden tot hoever deze zich binnen het plangebied uitstrekken en of de aanname juist is dat in het centrale en zuidelijk deel van het plangebied geen sprake is van het voorkomen van bewoningssporen. De exacte invulling van de werkzaamheden dient te worden vastgelegd in een door de bevoegde overheid goed te keuren Programma van Eisen (PvE).

Ten aanzien van de nieuw te bouwen mestopslag kan op grond van de relatief beperkte omvang van de bodemingrepen en de ligging in de periferie van het boerderijerf worden volstaan met een archeologische begeleiding van het uitgraven van de funderingssleuven. De archeologische begeleiding dient hetzelfde doel als een inventariserend veldonderzoek door middel van het aanleggen van proefsleuven (AB/IVO-P). Dit betekent dat indien bij de civiele werkzaamheden toch vondsten of archeologische sporen worden aangetroffen, deze worden geregistreerd en, in zover de werkzaamheden dat toelaten, worden gedocumenteerd. Ook hier geldt dat de exacte invulling van de werkzaamheden vastgelegd dient te worden in een door de bevoegde overheid goed te keuren Programma van Eisen (PvE).

Wij wijzen u erop dat de bevoegde overheid op basis van dit rapport een selectiebesluit neemt. De mogelijkheid bestaat dat dit selectiebesluit afwijkt van het door ons opgestelde advies.

Behoort bij besluit van
Omgevingsdienst
De Vallei
Kenmerk: 2016W1024
Datum: 08-09-2016

Literatuur

- Bakker, H. de**, 1966: *De subgroepen van het systeem van bodemclassificatie voor Nederland*. In: Boor en Spade XV p. 25-41. Wageningen.
- Berendsen, H.J.A.**, 2008: *Landschappelijk Nederland. Fysische geografie van Nederland*. Assen.
- Bosch, J.H.A.**, 2005: *Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode, Versie 5.2*. Utrecht (TNO-rapport NITG 05-043-A).
- Brugman, B.A., R. Schrijvers & W.J. Weerheijm**, 2013: *Archeologisch vooronderzoek ten behoeve van nieuwbouw aan de Slichtenhorsterweg 39/41 te Nijkerk, gemeente Nijkerk. Ruimtelijk advies op basis van bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek*. Vestigia rapportnummer V1112. Amersfoort.
- Bureau Militaire Verkenningen**, 1870, 1898, 1911 en 1930: *Nijkerk, blad 409, 1:25.000*.
- Deeben, J.H.C.**, 2009: *Handleiding voor de Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden derde generatie. Toelichting op de Globale Archeologische Kaart van het Continentale Plat. Toelichting bij de kaart van Hoog Nederland met afgedekte pleistocene sedimenten*. Amersfoort.
- DLO-Staring Centrum**, 1997: *Bodemkaart van Nederland schaal 1:50.000. Kaartblad 32 Oost Amersfoort*. Wageningen.
- Kadaster**, 1811-32: *Oorspronkelijke aanwijzende tafel de grondeigenaren en der ongebouwde en gebouwde vaste eigendommen, Nijkerk, Gelderland, sectie F, blad 01*.
- Normalisatie-Instituut, Nederlands**, 1989: *Geotechniek, classificatie van onverharde grondmonsters NEN 5104*. Delft.
- Oosterhout, F. van**, 2014: *Archeologische monumentenzorg in de gemeente Nijkerk: toelichting op de archeologische waarden- en verwachtingskaart en de archeologische beleidskaart*. RAAP-rapport 1976 (herziene eindversie). Amsterdam.
- SIKB**, 2013: *Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA) Landbodems*. Gouda.
- Stichting voor Bodemkartering**, 1966: *Bodemkaart van Nederland schaal 1:50.000. Toelichting bij Kaartblad 32 Oost Amersfoort*. Wageningen.
- Stichting voor Bodemkartering en Rijks Geologische Dienst**, 1982: *Geomorfologische kaart van Nederland schaal 1:50.000. Kaartblad 32 Amersfoort*. Wageningen/Haarlem.
- Stouthamer, E., K.M. Cohen & W.Z. Hoek**, 2015: *De vorming van het land. Geologie en geomorfologie*. Utrecht.
- TNO**, 2006: *Geologische overzichtskaart van Nederland 1:600.000*. TNO, Utrecht.
- TNO**, 2011: *Lithostratigrafische Nomenclator van de Ondiepe Ondergrond, versie 2011*.
- Wolters-Noordhoff, Atlasproducties**, 1990: *Grote Historische Atlas van Nederland, deel 3 Oost-Nederland 1830-1855*. Groningen.

Geraadpleegde websites

<http://archeologieinnederland.nl/bronnen-en-kaarten/amk-en-ikaw>
<https://easy.dans.knaw.nl>
https://secure.nijkerk.eu/inwoners/monumenten_42194/item/monumentenlijst_27811.html
<http://www.ahn.nl/pagina/apps-en-tools/viewer.html>
<http://www.ikme.nl>
<http://www.ruimtelijkeplannen.nl>
<http://www.topotijdreis.nl>
<http://www.watwaswaar.nl>

Lijst van afbeeldingen en tabellen

- Afb. 1 Locatie van het plangebied
Afb. 2 Detailkaart van het plangebied
Afb. 3 Plangebied op een uitsnede van de archeologische beleidskaart van de gemeente Nijkerk
Afb. 4 Foto van het plangebied genomen in zuidwestelijke richting
Afb. 5 Toekomstige inrichting van het plangebied
Afb. 6 Doorsnede van de nieuw te bouwen mestopslag

Afb. 7 Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden en ARCHIS-meldingen

Afb. 8 Plangebied op een uitsnede van het minuutplan van de gemeente Nijkerk (1811-32) Het noorden is linksboven.

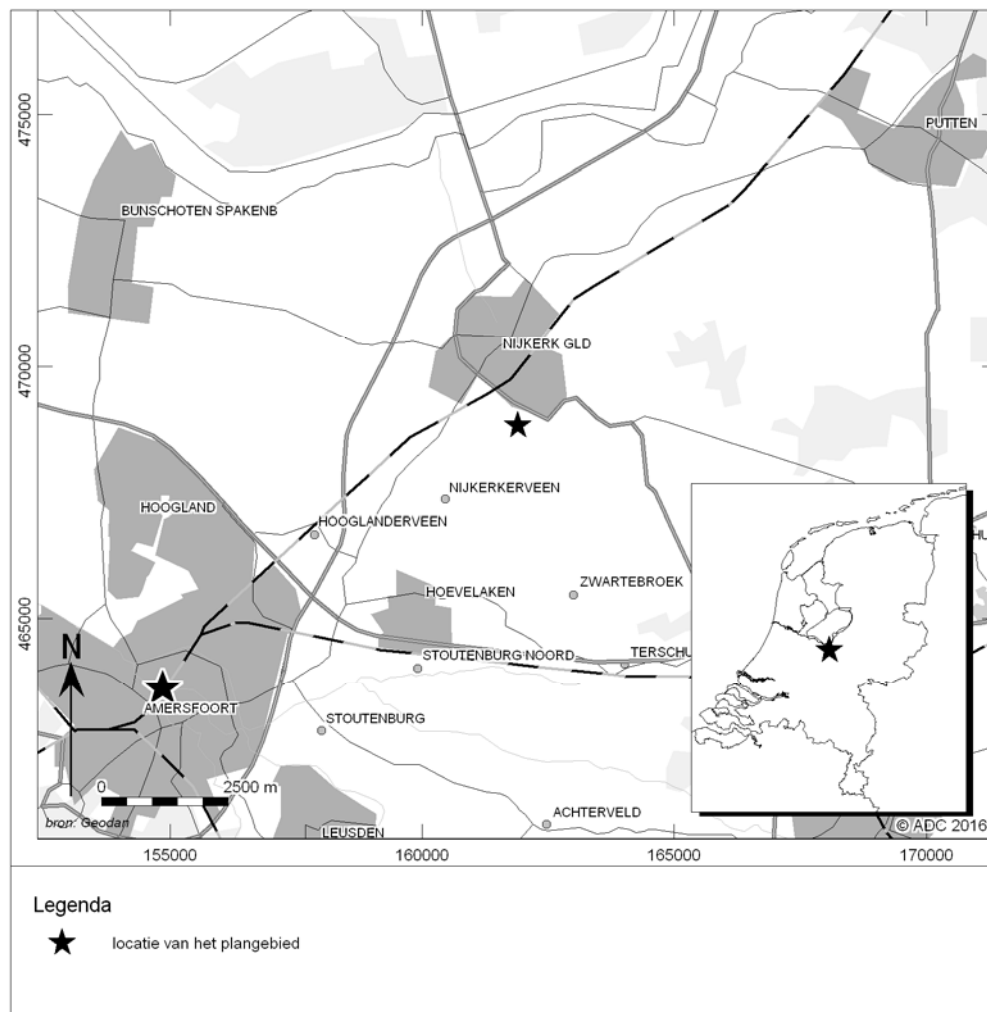
Afb. 9 Locatie van het plangebied op de Bonnekaart van 1870

Afb. 10 Boorpuntenkaart

Tabel 1. Overzicht van de verschillende (pre)historische perioden.

Behoort bij besluit van
Omgevingsdienst
De Vallei
Kenmerk: 2016W1024
Datum: 08-09-2016

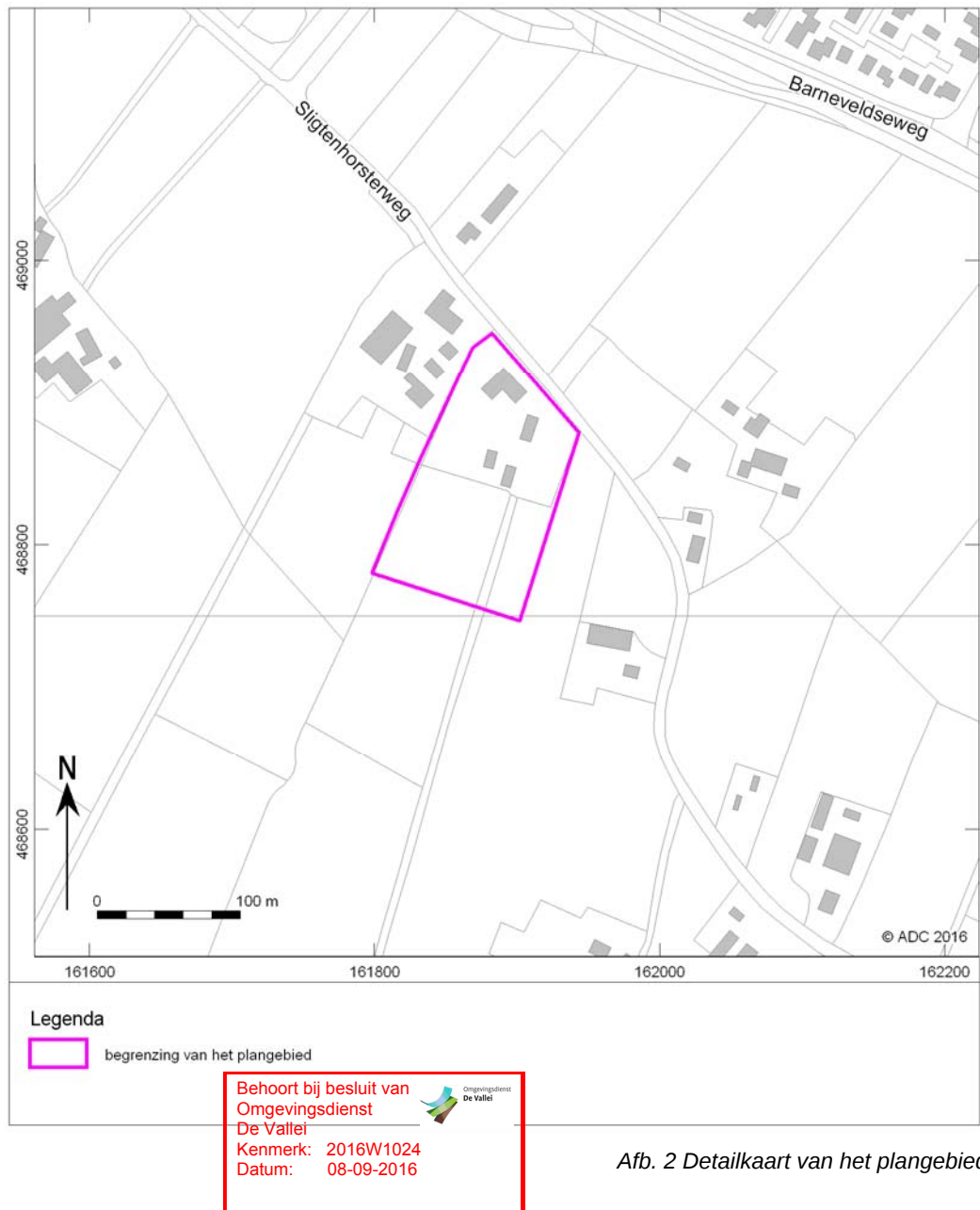

Afb. 1 Locatie van het plangebied

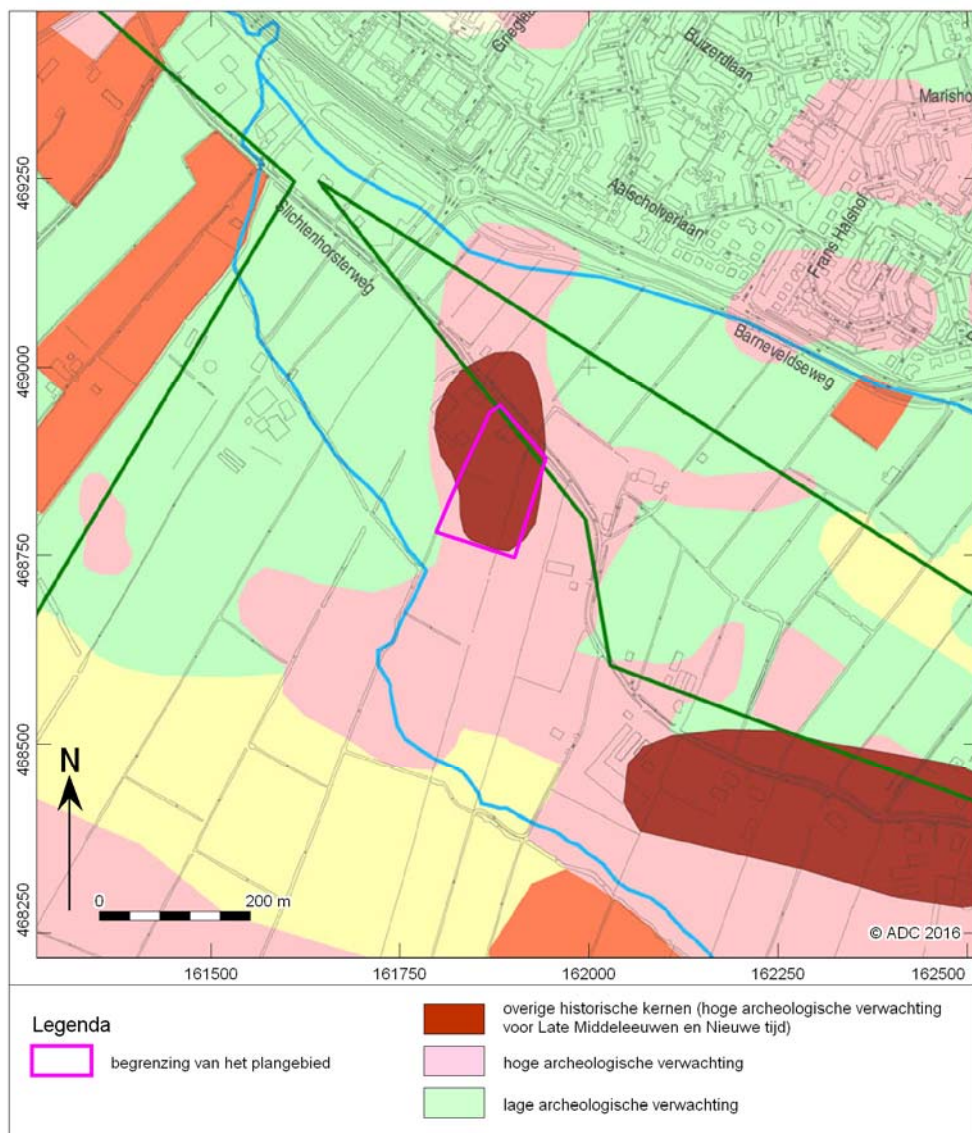
Behoort bij besluit van
Omgevingsdienst
De Vallei

Kenmerk: 2016W1024
Datum: 08-09-2016

Omgevingsdienst
De Vallei

Afb. 2 Detailkaart van het plangebied

Afb. 3 Plangebied op een uitsnede van de archeologische beleidskaart van de gemeente Nijkerk

Behoort bij besluit van
 De Vallei
 Kenmerk: 2016W1024
 Datum: 08-09-2016

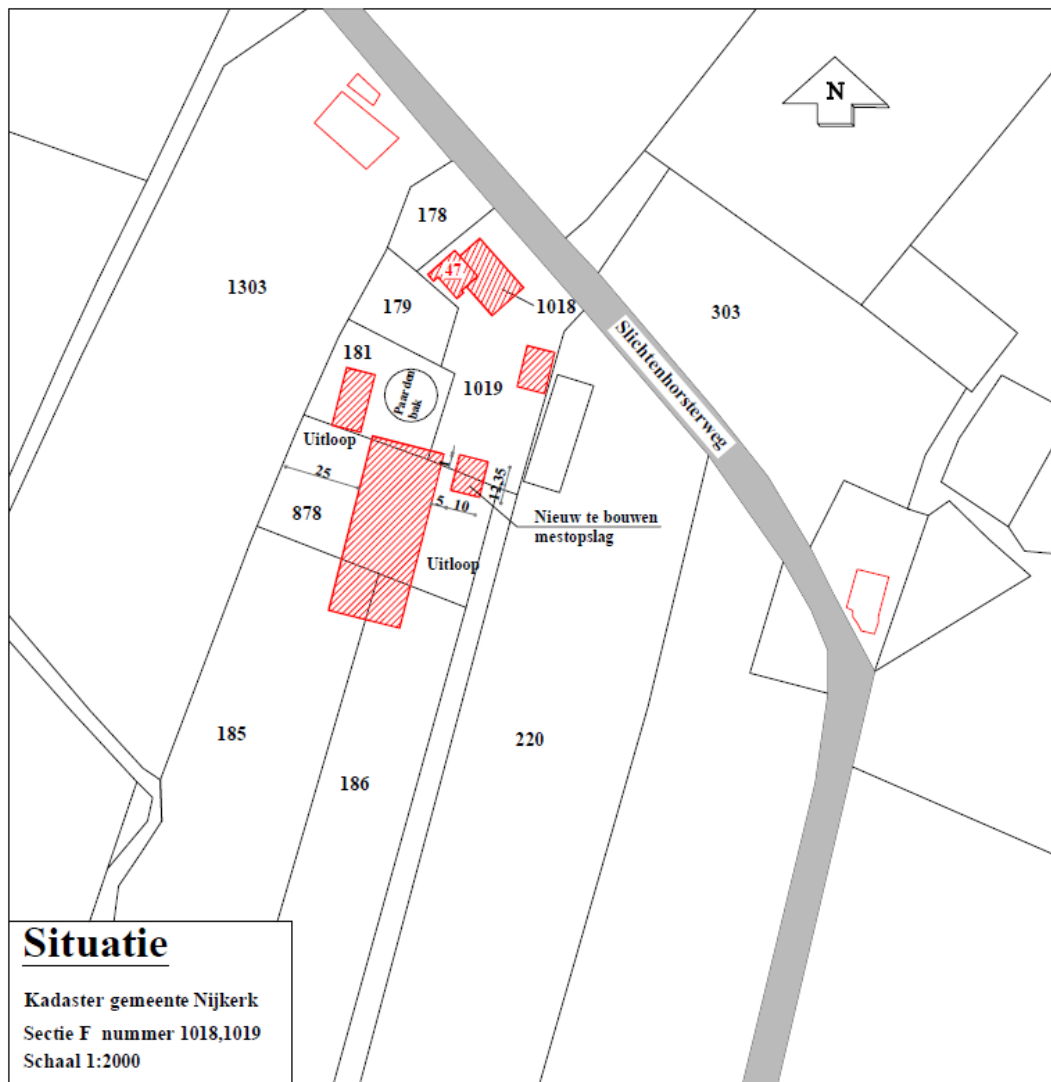

Afb. 4 Foto van het plangebied genomen in zuidwestelijke richting

Behoort bij besluit van
Omgevingsdienst
De Vallei
Kenmerk: 2016W1024
Datum: 08-09-2016

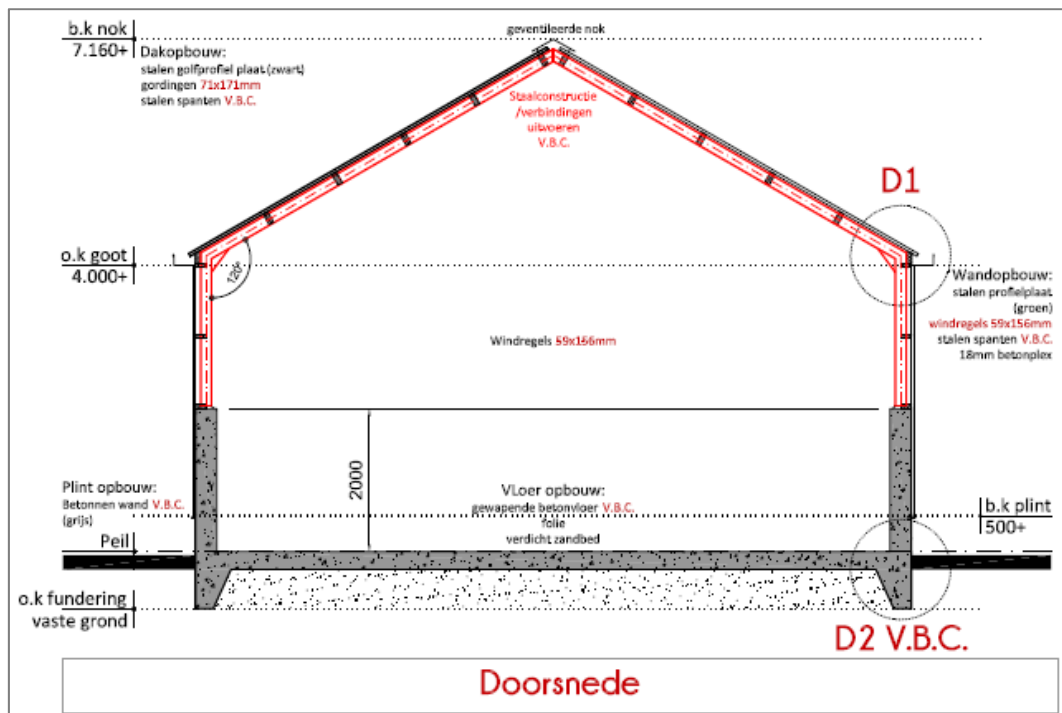

Afb. 5 Toekomstige inrichting van het plangebied

Behoort bij besluit van
 Omgevingsdienst
 De Vallei
 Kenmerk: 2016W1024
 Datum: 08-09-2016

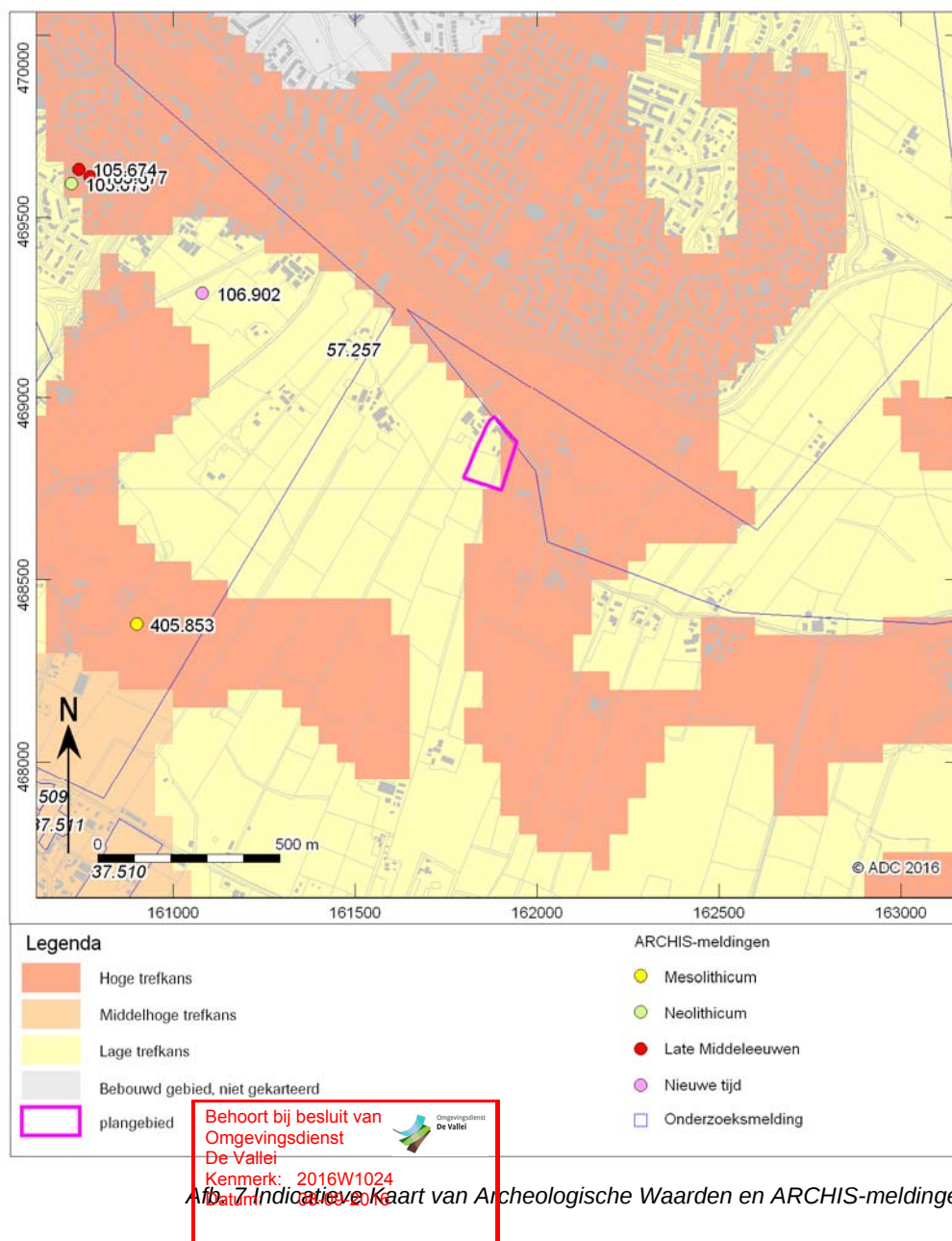

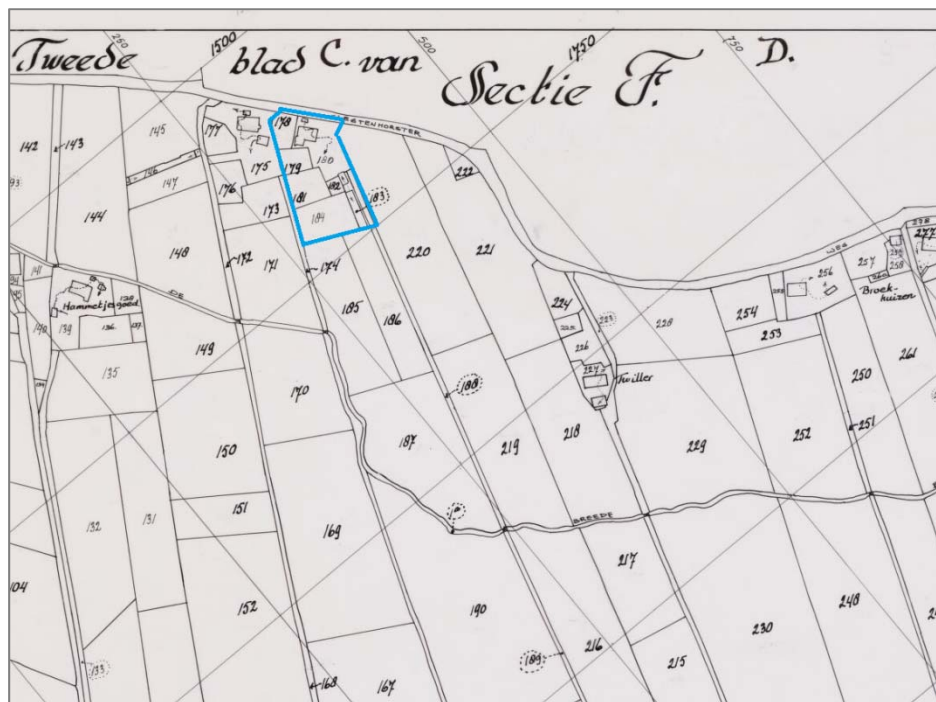

Afb. 6 Doorsnede van de nieuw te bouwen mestopslag

Behoort bij besluit van
Omgevingsdienst
De Vallei
Kenmerk: 2016W1024
Datum: 08-09-2016

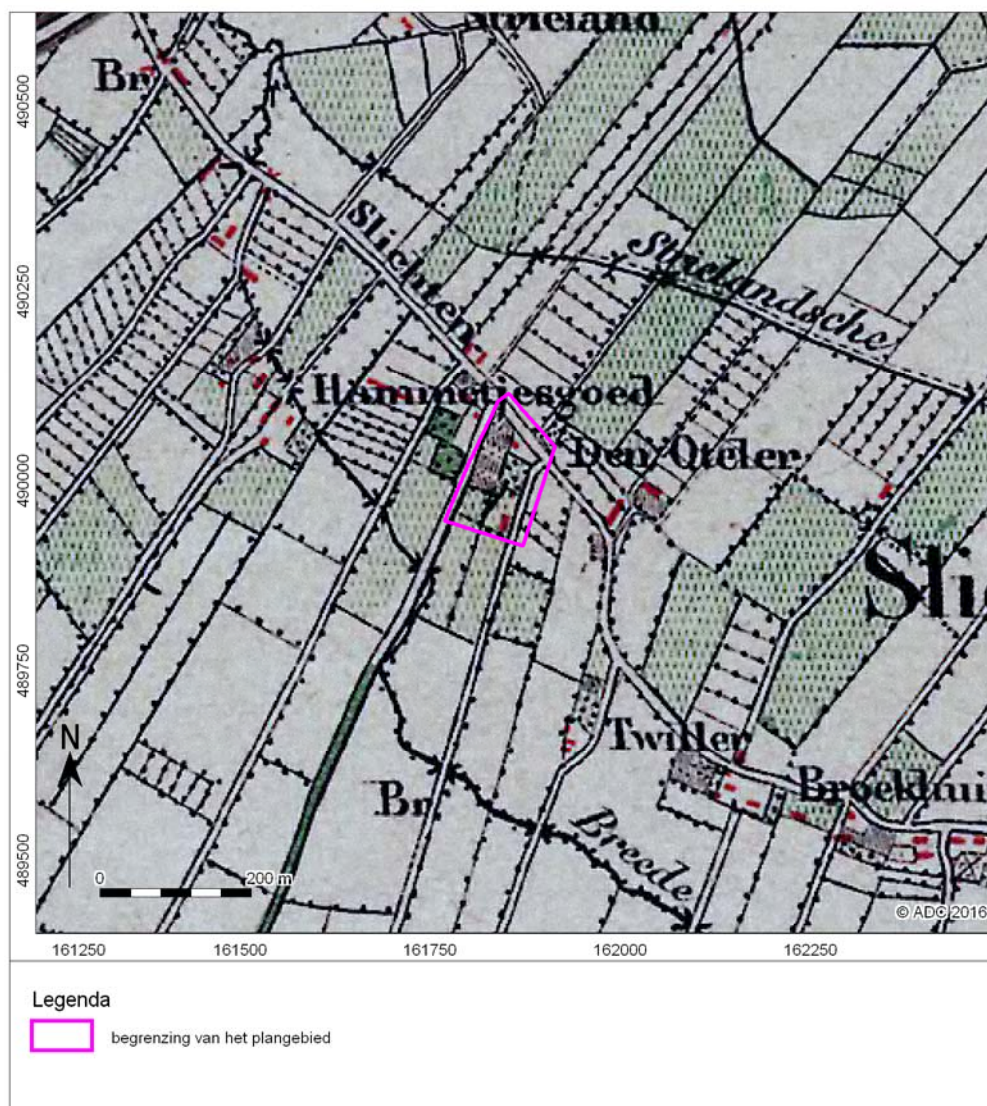

Afb. 8 Plangebied op een uitsnede van het minuutplan van de gemeente Nijkerk (1811-32) Het noorden is linksboven.

Behoort bij besluit van
Omgevingsdienst
De Vallei
Kenmerk: 2016W1024
Datum: 08-09-2016

Behoort bij besluit van
Omgevingsdienst
De Vallei
Kenmerk: 2016W1024
Datum: 08-09-2016

Afschrijving van het plangebied op de Bonnekaart van 1870

Behoort bij besluit van
 Omgevingsdienst
 De Vallei
 Kenmerk: 2016W1024
 Datum: 08-09-2016

Afb. 10 Boorpuntenkaart